

Vychodí mimo pondelku a piatku každý deň, vpredvečer dátumu o 6. hod.

Redakcia a administrácia:
Budapešť, VIII.,
Mária ul. č. 15.

Telefón: József 12—97.

SLOVENSKÝ DENNÍK

Predplatné:
na rok . K 20.—
na pol roka K 10.—
na štvrt roka K 5.—
na mesiac . K 1 75

Do Nemecka i
Srbska ročne
24 korún. Do
ostatného cu-
dzozemska i do
Ameriky ročne
32 korún. —

Ročník V. Číslo 204

BUDAPEŠŤ, v stredu, 25. novembra 1914.

Jednotlivé čísla po 6 hal.

Vojna.

Severné bojište.

Nemecká úradná zpráva. 23. nov. po obede. Vo Východnom Prusku je situácia nezmenená. V Poľsku od Varšavy prišla, nová ruská vojenská sila ešte odďaluje rozhodnutie. Na východ od Čenstochovy a severovýchod od Krakova spojenecké voje pokračovali v útokoch.

Hlavné vodcovstvo.

Kodaň. 23. nov. Tunajšej tlači oznamujú z Petrohradu, že ruský hlavný štáb nariadil strategický ústup na defenzívnu čiaru. Ruské časopisy do dnes ešte ani slova neuvěřili o porážkach vo Východnom Prusku a Poznańsku. („Der Morgen“.)

Prešov. 23. nov. Pre dunenie diel, ktoré bolo počuť pred dvoma dňami z ďalekých hôr, ušlé obyvateľstvo vracia sa do mesta. Dnes, v nedeľu, malo mesto riadny náter, kaviarne sú plné, bruslenie sa začalo a v divadle bolo riadne predstavenie. — V Lublane je tiež riadny život. Nedeľné poľovnícke spoločnosti a spoločnosti pre športovanie na ski, mali dnes svoje obvyklé schôdzky. (N. T. H.)

Berlín. 23. nov. „Lokalanzeiger“ oznamuje z Kodane: Dľa petrohrskej zprávy v politických kruhoch ruského hlavného mesta sú presvedčení o tom, že výsledok terajšej veľkej bitky, ktorá sa odohráva v Poľsku, bude rozhodujúcim pre sebadržanie sa Rumunska v ďalšom válečnom ťažení. Hádajú týmto dá sa vysvetliť to, že hlavné mesto ruské s horúcou zvedavosťou zaujíma sa o zprávy o boji v Poľsku. V Petrohrade hovoria, že na poľskom bojišti je situácia veľmi vážna. Rusi v poslednej dobe obdržia i značné posily a ako hovoria, s uspokojením možno očakávať výsledok rozhodného boja. I to zdôrazňujú v Petrohrade, že ruské voje budú nútené na povel s hora ešte niekoľko dní pokračovať v ceste ústupu, dokiaľ sa dostanú do pozície, ktorú im hlavné vodcovstvo jako nové miesto pre boj vyznačí.

Berlín. 23. nov. Bernský „Der Bund“ píše o situácii na bojištiach, myslí, že sa antant chystá na posledné napnutie sil a odvoláva sa na jeden článok „Tempsu“, ktorý pomoc Japonska úradne dosť zaobalene a bezpodmienečne vyžaduje v záujme existencie spojencov. Či sa Japonci zamiešajú a kde, to je nieisté, že by však štvrt miliona bojachťivých Japoncov rozhodne zasiahlo do výsledku je veľmi pravdepodobné. Možné je však, že by dotiaľ už dávno bolo rozhodnutie.

Berlín. 23. nov. Conräd z Hötzenendorfu, šéf generálneho štábu rakúsko-uhorských vojsk poslal do Berlína, proti zprávam „Berliner Lokalanzeigeru“, v cudzozemsku širým, že by medzi vodcovstvom rakúsko-uhorským a nemeckým povstaly roztržky, nasledovný telegram: Najlepším dementim smiešnych, ak nie zloprajných zprávy o disharmonii medzi nemeckým a rakúsko-uhorským vodcovstvom je jednotný postup spojeneckých armád na bojišti, ktorý len spoločný veľký cieľ drží pred sebou.

Úradná zpráva. 23. nov. večer o 10 hod. 30 min. V Ruskom Poľsku nebolo ešte rozhodnutia. Spojenci pokračujú v útočení od Čenstochovy na východ a od Krakova na severovýchod. Pri zaujatí obce Pilica zajaly naše voje 2400 Rusov. Oheň nášho ťažkého delostrelectva je ohromný. Cez Dunajec pre-

šli ruské čaty nemôžu dosiahnuť výsledku. Válečná situácia vyžadovala, aby sme v Karpatoch niektoré priesmyky prepustili dočasne nepriateľovi. Z Przemyslu 20. nov. podniknutý útok zatlačil obkľučujúce čaty ďaleko od západnej a juhozápadnej fronty. Nepriateľ sa už zdržuje mimo dostrela našich diel.

Generálmajör Höfer v. r.

Južné bojište.

Solún. 23. nov. Pre ztraty utrpené na valjevovskej čiare znovu dopravili Srbi 800 ranených do Monastýru, kde rekvirovali súkromné byty ku ich umiestneniu.

Sofia. 23. nov. „Utro“ oznamuje z Nišu: Pašiča napadla pred niekoľkými dňami vážna nervová nemoc. Celý zovňajšok má zmenený na toľko, že ho sotva poznať. Pašič sa vyslovil pred jedným novinárom, že Bulharsko zničilo výsledky usilovania o nový balkánsky sväz tým, že požadovalo Macedoniu. Srbsko není v stave, aby sa vzdalo niektorého územia, pred tým, nežli by získalo iné územie.

Sofia. 23. nov. Bratia Buxtonovci, ktorých v Sofii veľmi chladno prijali, odcestovali do Nišu.

Rím. 23. nov. Dnešné číslo „Giornal d'Italia“ píše, že zaujatie Srbska znamená koniec terajšej svetovej vojny. Dľa mienky tohto vážneho časopisu, tá okolnosť, že Rakúsko-Uhorsko hodilo na Srbsko väčšiu silu, je politickou udalosťou najväčšieho významu. Nemecko-francúzske a nemecko-ruské ťaženie je celkom nerozhodnuté a veci tuná do rozhodnutia priviesť je len tak možné, že válčiacie strany prinesú veľké obeť a prichystajú sa i na najväčšie ztraty. — Keď však Rakúsko-Uhorsko zaujme Srbsko, a keď dôjdu Nemci po Calais, je na to možnosť, aby myslely európske mocnosti na mier. Rusko má veľkú časťku Haliče v moci; keď Nemecko úplne zaujme Belgicko a keď Rakúsko-Uhorsko zaujme Srbsko: v rukách každej válčiackej strany bude nejaká záloha, s pomocou ktorej môžu začať pokonávanie. — Bezprostrednou príčinou vojny bolo, že Rakúsko-Uhorsko začalo trestné ťaženie proti Srbom. Keď rakúsko-uhorské voje dôjdu po Niš, čo je len otázkou času, vtedy monarchia iste dosiahla svojho cieľa a nebude potreby, aby ju Rusi v dosiahnutí cieľa prekážali. Keď však dôjdu Nemci po Calais, vtedy nielen celé Belgicko zaujali, ale i najbezpečnejším spôsobom hrozili anglickým brehom, čo má konečne — dľa názoru talianskeho časopisu — viac teoretický, než praktický význam.

Západné bojište.

Nemecká úradná zpráva. Boj okolo Nieuportu a Ypernu ešte trvá ďalej. Jednu anglickú flotilu, ktorá sa dva razy približovala k pobrežiu, naše delostrelectvo zahnilo. Streľba nepriateľských loďných diel zostala bezvýslednou. — V argonských horách získavame krok za krokom miesta, jeden šianc za druhým, jeden oporný bod za druhým zaujímame od Francúzov. Denne zaujímame mnoho zajatcov. Násilný výzvedný pohyb nameraný proti našim pozíciám na východ od Morelu náš protiútok prekázil.

Hlavné vodcovstvo

Hdgo. 23. nov. „Times“ sdeluje: V Dixmuidenu je situácia veľmi divná. Severnú časť mesta držia v rukách Nemci, južnú Francúzi. Preto sú na dennom poriadku spoločné boje.

Berlín. 23. nov. Z Paríža telegrafujú „Berliner Lokalanzeigeru“: Dľa zprávy časopisov počal sa rozhodujúci boj o Remeš. Mesto hája silné francúzske voje. Nemci v polokruhu obkľučili mesto, proti ktorému už v poslednej dobe zahájili Nemci útok s veľkou silou a húževnatosťou. Nemci dostali veľkú posilu a proti výšinám okolo mesta rozloženým postavili dobytvarie delá veľkého kaliberu. Francúzi otvorili severný kanál a pustili vodu na šiance nemecké. Bombardovanie trvá vo dne v noci. — Na okolí Aisne a Champagne, taktiež i pri Woewre vymohli si Nemci, napriek húževnatej obrane nepriateľa dosť terénu, aby doplnili svoje zákopy.

Úradná zpráva francúzska. Paríž, 23. nov. (cez Rím): Na severnej fronte trvá ustavične delostrelecký boj. Pri Saint Mihiel Nemci vyhodili do povetria západnú časť obce Chauvencourt, ktorú podmiňovali.

Bordeaux. 23. nov. (cez Rím): Francúzsky parlament síjde sa medzi 15. a 20. decembrom v Paríži. Dľa „Tempsu“ vláda len niekoľkými dňami pred zahájením parlamentu príde do Paríža, a nie v novembri ako bolo v pláne.

Paríž. 23. nov. (P. H.) Francúzska vláda dala majetok 40 nemeckých a rakúsko-uhorských podnikov pod zátvor, medzi nimi aj chýrnu Landzovu továreň na automobily.

Viedeň. 23. nov. Tunajší jeden večerník oznamuje z Kodani: Zo súkromných zprávy parížskych vysvitá, že všetky hlavné body na fronte sú posilňované dovozom vojska z juhu. Je to hlavne Toul, Remeš a La Bassé, kde boly poslané značné sily. Od Verdunu na juh budú výpady tiež asi v týchto dňoch forsirované. Ďalej sa oznamuje, že hlavný veliteľ francúzskej armády Joffre poslal veľkokniežatu Nikolajovi Nikolajovičovi depešu, v ktorej prejavuje presvedčenie, že spojenci ešte do konca mesiaca rozhodne zvíťazia nad spojencami. Generál Pau vydal denný rozkaz, v ktorom vyzýva k najväčšiemu odporu proti útočiacemu nepriateľovi, ktorého ofenzíva na východe a západe prekročila vraj vrcholu.

Turecká vojna.

Turecká úradná zpráva. Carihrad, 23. nov. („Agence Ottomane“): S pomocou všemožného došly naše voje ku kanálu suezskému. V bojoch medzi Katazou a Kertebou, ktoré obce sú od prieplyvu na 30 kilometrov, padlo viac dôstojníkov a obyčajných vojakov a mnoho bolo ranených. Zajali sme mnohých. Anglické voje utekaly v neporiadku. — Pri Kantare bol boj, v ktorom sme Angličanov zbili, ktorí utiekli s veľkými ztratami.

Milano. 23. nov. „Piccolo“ oznamuje z Carihradu, že si japonský vyslanec vypýtal od veľvezíra pas a odišiel z tureckého hlavného mesta.

Carihrad. 23. nov. Minister námorníctva, ponač pred prístavom Smirny sú umiestnené míny zakázal na okolí tohoto prístavu plavbu. Americký parník „Tennessee“ chcel vojsť do prístavu, na čo posádka na loď strieľala. Veliteľ „Tennessee“ oznámil, že násilím vojde do prístavu, keď neodvolajú zákaz.

Neutrálne štáty.

Frankfurter Zeitung oznamuje z Carihradu, že v Bulharsku preniká na verejnosť mienka stále určitejšia, že miesto politiky vyčkávacej lepšie by bolo prehovoríť už pre účasť vo vojne. „Rozhodnutie zdržuje len

